

[Justitsministeren.]

Staten, maa det dog være nok, og naar hans Indtægter gaar betydeligt op derover, er det dog ikke urimeligt, om den, som har givet ham Monopolet, siger: Saa meget kan være nok til dig, Resten maa vi nu have til kulturelle Formaal. Det er jo ikke paa Grundlag af en Erhvervsvirksomhed, den paagældende faar denne betydelige Indtægt — der kan være Tale om 50 000—60 000—70 000 Kr., maaske mere, i Nettooverskud af et saadant Biografteater. Det er langt fra alene paa Grund af, at vedkommende er en dygtig Mand til at drive sit Teater, at han oppebærer saa stor en Indtægt; det er langt mere, fordi han har faaet et Monopol paa et Teater, der er velbeliggende, saaledes at mange kommer forbi og gaar indenfor.

Saa bliver der sagt, at man løber en vis Risiko. Ja, nogen Risiko for, at de i en saadan Virksomhed anbragte Penge ikke altid vil have den samme Værdi, som da de blev anbragt, kan man maaske nok løbe, men Risikoen er langt mindre for en Monopolindehaver end for en almindelig erhvervsdrivende. Og saa maa man huske paa, at saaledes som § 2, 3die Stykke, er affattet, siges det netop udtrykkeligt, at det er først efter, at Bevillingshaveren ikke alene har faaet rimeligt Vederlag for sin Virksomhed, men ogsaa en passende Forrentning af den i Teatret anbragte Kapital og tillige et passende Vederlag for den Risiko, han muligvis løber, at det kan paalægges ham at yde saadanne Tilskud, saa der er taget alle berettigede Hensyn til en saadan Monopolhaver. At Staten skulde give et Monopol til en Mand og saa lade ham oppebære helt fyrstelige Indtægter, uden at Staten kunde gøre det mindste ved det Forhold, vilde jeg dog finde ganske urimeligt. Desuden stiller man sig efter Lovforslaget saa overordentlig venligt til disse Monopolindehavere, at man ikke alene stiller dem i Udsigt, at de faar deres Monopol fornyet, hver Gang de 5 Aar, som det varer, er udløbet, hvis de blot har vist sig at være Folk, som vil arbejde efter Evne for at fremvise de bedst mulige Films, men man giver endogsaa deres Enker Ret til under rimelige Forhold at fortsætte Bedriften. De gode Monopolindehavere er altsaa meget beskyttede efter dette Lovforslag, og at man skulde give dem Adgang til at oppebære

ubegrænsede Indtægter af deres Monopol, synes jeg vilde være urimeligt. Det forekommer mig, at i disse Tider, hvor saa mange, navnlig indenfor vort Hovederhverv, med Grund taler om, at de er langt daarligere stillet end andre, vil det være lidt urimeligt af Statsmagten at skabe saadanne Monopoler, hvis Indhavere kunde oppebære saa store Indtægter, det overhovedet skulde være, og her er jo Tale om, at det kan gaa meget højt op. Jeg maa derfor anse § 2, 3die Stykke, for at være meget vel begrundet, og jeg vil meget nødig se, at der skete nogen Forandring deri.

Man gaar endogsaa videre, idet man vil have Bestemmelsen i § 21 om Bevillingsafgiften slettet. Det kan jeg dog ikke tro, man skal gøre. Der kan ikke være nogen som helst Begrundelse for at ophæve denne Bestemmelse. Modstanden mod den synes mig ogsaa at være noget svagere, saa jeg haaber ikke, der skal være nogen Fare for, at den ikke bliver staaende.

Spørgsmaalet om Oprettelse af en Filmscentral har jo vakt megen Interesse, og i Morgenbladene i Dag uddeles der meget rundhaandet $\frac{1}{2}$ Million til det kongelige Teater og uhyre Beløb til alle mulige andre. Man velsigner dette stakkels, fattige Land med mægtige Kapitaler, som alle sammen kommer ind ved en Filmscentral. Imidlertid hviler Muligheden for at erhverve disse saa rundeligt uddelte Beløb paa, at en Filmscentral oprettes, som giver de Herrer Birger von Cotta Schönberg og Arthur Gregory, to Mænd med smukke Navne, som jeg desværre ikke har den Ære at kende, Monopol paa at indføre Films her til Landet. En Filmscentral kan laves enten saaledes, som det er foreslaaet i det foreliggende Lovforslag; af en Forening af Biografteaterbevillingshavere, eller som et Statsforetagende, men hvad enten man nu gjorde det paa en af disse Maader eller paa den Maade, som forekommer mig utrolig, at man gav saadanne to Herrer Ret til at lave en Filmscentral, kan jeg dog ikke tænke mig, at man skulde falde paa at gøre det til et Monopol, saaledes at der overhovedet ikke her til Landet kunde komme andre Films end dem, som Centralens Ledere vilde indføre, og at man altsaa ikke skulde kunne købe nogen anden Film eller forevise nogen anden Film end disse. Noget saadant mener jeg ikke, man kan gøre, og hvis man